

Виходить у Львові щодня (крім неділь і гр. кат. свят) о 5-ій годині по полудні.

Редакція і Адміністрація: уляця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш фраковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за вложенем оплати поштової.

Рекламації незаочатані вільні від оплати поштової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Газети Львівської“.

Передплата у Львові в Адміністрації „Газети Львівської“ і в ц. к. Старостах на провінції:

на цілий рік зр. 2.40
на пів року зр. 1.20
на чверть року „ — 60
місячно . . . „ — 20
Поодинокое число 1 кр.

З поштовою пересилкою:

на цілий рік зр. 5.40
на пів року зр. 2.70
на чверть року зр. 1.35
місячно . . . „ — 45
Поодинокое число 3 кр

Сойм краєвий.

При нараді бюджетовій перший промовив против бюджету п. Король. Заявив, що хоче критикувати господарку і адміністрацію краєву, а також піднести кривди, яких дізнає руский нарід. Я, каже, виріє на ґрунті опозиції і увійшов до палати яко посол опозиційний, бо таким хотіли мене мати виборці. На тім становищі буду й далше стояти. Правительство центральне для Русинів неприхильне. Лише добродушність руска тому винна, що повсталала молодоруска партія, котра думала, що можна найти який спосіб спільного жита (modus vivendi) з Поляками. Справознавець бюджетовий запевняє, що если „молоді“ Русини допоможуть Полякам знищити староруску партію, то дістануть всякі уступства (голоси: ого! — не було мови о знищеню!).

Дальше запевняє п. Король, що нарід руский цілий єсть льояльний супротив Династії і держави, і переходить до „нової ери“. Нова ера — каше — то була ера братоубійчої війни поміж Русинами. Народовці пішли з Поляками і правительством. Але чи Поляки і правительство додержали своїх зобовязань? Вже підчас виборів до Ради державної скривджено Русинів. Правительство разом з центральним комітетом польським іменувало послів. Сім мандатів руских до Ради державної оплачено кривдою Русинів, їх жертвами і стратами. За ту ціну запропашено руский нарід і его права. Клюб руский розбито, а в кругах Русинів виробили ся політичні гермафродити. Нова ера принесла тільки нещасте для Русин, а прави-

тельство в своїм інтересі деморалізує Русинів. Русини повинні ся нині зорганізувати. Рускі послы най ідуть разом і числять тільки на власну силу. Ми не маємо ніяких прав! (В салі обурене). Веіх фактів не наводжу (всселіть), та всеж кілька подам. Возьмім знаний рескрипт дирекції скарбової в справі письм руских. Жаден урядник польський не вміє по руски, а має судити о рускім язичі! (Голоси: Градники вміють по руски!). — На доказ сего наводять бесідник маловажні факти що-до поступованя скарбових властей і жандармерії. На почті декотрі урядники не вміють читати по руски. Невинні віча розвязувано. Староста жовківський казав увязнити тих, котрі голосили, що пани хотять завести панцину. (Голоси: То зовсім справедливо!). Ні, то несправедливо, бо арештують невинних. (Голоси: неправда!). Правительство попросту слідить поступованя руских священників, а навіть реформованих Василян.

Вкінці ще раз критикує нову еру і думає, що нині Русини можуть нарікати так само як перше. Нині Русинами зуть ся лише ті, що ведуть опортуністичну політику правительственну. Але й ті, що мали характер, відступили від угодівців, щоби відважнійше жадали прав народних. (Голоси: Не так було і не длятого). Тих кілька слів хотів я, каже, повісти, щоби запнати, що Русини не дадуть ся зловити на солодкі слова — они хотять діл! (Послы Антоневич і Кулачковский плещуть в долоні).

П. Вайгель промовляв за бюджетом і вичисляв заслуги, програму і проекти лівиці соймової. Она посчуває солідарно з иншими сторонництвами, демократично, без примішок соціялістичних, після традицій конституції з

мая, а не бере прикладу з новочасних радикальних доктрин.

П. Романчук каже, що буде говорити о справі селянській і рускій і о виконуваню краєвих законів та виборчої ординації. По думці п. Р. спосіб виконуваня краєвих законів є все шкідливий для селян; н. пр. при законі ловецькім і о лихві. Поступоване з селянами свідчить о великій невизрозумілості і браку серця. Секатури на кожнім кроці, а селян мучить ся формальностями.

Русини в послідних трох літах втратили дуже багато: ослаблено і розбито їх. Правда, таке лучає ся сторонництвам, що зближають ся до правительства. Ми зробили пробу і проба (нова ера) не вдала ся, але если правительство само вдало ся в ту справу, то повинно додержати зобовязань. Правительство повинно нині жалувати, що пас уміркованих ослабило, бо помогло зростови крайних сторонництв. Русини дістали деякі уступки на полі шкільництва, і ми то признаємо, але переслідуване мови і письма руского не устало. Взяли нас в курателю — стали нами правити, а без нас!

Відтак говорить про розвязане семінарій, про розпоряджане язикове Дирекції скарбу і каже, що годить ся з поглядами Короля і протестує против курательної системи правительства і Поляків супротив Русинів.

Міністерство коаліційне не єсть по думці п. Р. чисто противелянське. Коаліція то вираз німецького капіталізму: руский хлоп не паїде місця в тім товаристві. Руский хлоп міг би хіба стояти поза польським шляхтичем, а то не годить ся з достоїнством пароду руского. Але що бюджет не має нічого спільного з політикою, то він голосує за ним.

25)

Похатник.

(Повість з американьского жита — О. Рупніюса.)

(Дальше).

— Дасьте нам, пане, відповідь на кілька питань, котрі суть важні для сего слідства — відозвав ся коронер — але насамперед скажіть, як вам на імя і прізвище, кілька вам літ, де мешкаєте і чим займаєте ся, а відтак зложіть присягу, приписану для свідків, яку вам тут будуть наводити; опісля розкажете нам, що знаєте о убийстві, яке тут стало ся.

Вступні формальности борзо скінчили ся, а Гельмштедт розповідав все подрібно, як Бакера день перед тим знайшли і що він був також при тім.

— Чи то все, що знаєте о убийстві?

— Все, що лиш знаю!

— Отже ви довідали ся о убийстві аж тогди, коли побачили убитого вже закостеленого?

— Так, пане.

— Добре; поясніть же нам тепер деякі обставини. Що правда, слідство показало, що убитий пожив смерти від заколеня якимсь інструментом, острим з одного боку, але на

чолі має він синець від якогось сильного удару і видко, що его ударив хтось ще перед смертю. Отже недалеко трупа найдено отсю місяжну головку, котра, як то зізнали два свідки, єсть від лісоочки, котрої лиш ви уживали. Може що знаєте, звідки взяла ся та головка коло трупа?

— Я думаю, що то легко пояснити! — відповів Гельмштедт спокійно й розповів коротко, як він стрітив ся був з Бакером в день перед св. Сильвестром. — Не що иншого — сказав він — лиш що та головка, котру той чоловік взяв був собі тогди як казав „на памятку“, випала ему при убийстві з кишені.

— О тій перепалці чули ми вже від одного свідка, що видів єї здалека. Він каже, що то ви перші зачепили, бо заступили були убитому дорогу. Чи скажете нам, для чого ви его зачепили?

— Дуже радо — сказав на то Гельмштедт, котрий аж тепер став вже догадувати ся, що то на него мають якась підозрине — яке, то й сам не міг того збагнути. — Убитий був звичайним ню-йорським грачем і дурисьвітом, котрий втиснув ся був в деякі родини і цукав тумана, та через то мав вже сполучити ся тіснійше з родиною мого настоятеля. Я вже старав ся остерегти пана Еліота перед тим чоловіком, але він мене не слухав і я не міг в сей спосіб нічого вдіяти, бо в тій хвили не мав ніяких доказів в руці на того дурисьвіта. Дялятого старав ся я зійти ся з Бакером на

дорозі, щоби ему сказати, що тут вже все знають про него і его минувшість та що я то все подам до прилюдної відомости, коли він не винесе ся звіден.

— А чи не мали ви в тім якого власного інтересу, щоби сей чоловік звідси уступив ся? Звичайно не розпочинає ніхто ні з сего, ні з того, якоїє колотнечі!

Гельмштедт лиш почервонів ся, але й в тій хвили став такий, як був перед тим. — В тій перепалці з убитим не мав я ніякого иншого наміреня, — відповів він поволі і ріпучо — як лиш то, щоби відвернути нещасте від родини пана Еліота. А хоч би й я сам мав був щось против того чоловіка і его характеру, то я тогди о тім і не думав.

— Я порівнаю ваші зізнаня з тим, що вже зізнали другі свідки, — відповів коронер холодно — може щось тогди поправите у своїх зізнанях. Що-до головки від палички, то стверджено при оглядинах трупа, що она лежала на яких чотири лікті від тіла, і єї найдено з боку при дорозі — здає ся отже дуже неімовірим, щоби она аж туди покотила ся ему з кишені; але за то всі присутні при оглядинах впали відразу на ту гадку, що головка відскочила при ударі і аж туди залетіла — а при тім мушу вам ще й то сказати, що то якось дивно виглядає, щоби Бакер, коли ви з ним розпочали суперечку, зловив ту головку і сховав єї собі на памятку. Що же до становища убитого, то суть тут зізнаня кількох его ту-

П. Ковальський відповів на закиди пп. Короля і Романчука. Нова ера — каже — зовсім не згінула. Ми хочемо угоди, а та угода записана в серцях Русинів і Поляків. (Звернувшись до п. Короля, мовить:) Ви не думайте, що руский наїд піде за вами до опозиції (*bravo!*) Закиди п. Романчука щодо кравого правительства несправедливі. Нинішнє правительство дає поруку, що не надужне своєї власті.

Католицька наука єсть найсильнішим мотором до правдивого і здорового поступу, лиш она сотворить здорову суспільність. Справи шкільні не повинні бути централізовані; треба їх трактувати автономічно, бо лиш тогди можна задержати народні традиції. Той зрадник, що традицій не шанує. Чей наші делегати здобудуть для нашого Союму цілковиту автономію. То не жадна опозиція, але оборона справедливих прав. Теперішній устрій шкільний не вважає на традиції і чувства релігійні поодиноких племен і країв — єсть шкідливий. Нинішня педагогія займає ся більше виїшнім образованем серця. Хто хоче хлопця виховувати без віри, той з него робить людину таку, як їх описав Сахер Масох або Францов. Просвіта пливе двома ручаями і релігії і розумної, щирої автономії, бо що зпоміж народу плине, то лиш хоєнне і здорове. Такий гороскон собі поставмо і забираймо ся до праці; непорозуміння, про котрі говорив п. Король, сезнуть мов мара, а два народи зажнють на прадідівській землі спокійно і щасливо. (*Оплески.*)

Перегляд політичний.

В дальматинській соїмі поставив пос. Любич внесенє, щоби виготовити адресу в справі сполученя Далматії з Хорватією. Клячич поставив внесенє, щоби справу сю передати комісії з 7 членів, котра би до 24 годин здала справу. Внесенє Клячича ухвалено 22 голосами послів Хорватів против 12 автономістичних і сербських. По сім відбуло ся перше читанє внесеня адресового. Пос. Тригарі промавляв за тим, щоби Далматія лишила ся при Долитавчині.

В Румунії викликав велику сензацию факт, що більше як 120 офіцирів подало ся відразу до димісії, а то з причини, що не мають авансу. Правительство знайшло ся нараз в клопоті, бо прийняти димісію, значить ослабити армію, а не прийняти, то хіба вдоволити бажанням офі-

цирів і ослабити дисципліну в армії. Справа ся була причиною інтерпеляції в парламенті, але парламент ухвалив правительству вотум довіря.

З Білграду доносять, що міністерство Сіміча задумало в наслідок непорозумінь з кор. Миланом подати ся до димісії. Кажуть, що Авакумович підойме ся утвореня нового кабінету.

З Білграду доносять, що міністерство Сіміча задумало в наслідок непорозумінь з кор. Миланом подати ся до димісії. Кажуть, що Авакумович підойме ся утвореня нового кабінету.

Новинки.

Львів дня 17 лютого.

— **На будову руского театру** зложили на руки комітету вп.: Мойсеович потар з Залозець 15 зр. за купони; о. Ос. Краснопера зі Збаража старого 8 зр. 60 кр. за купони; о. Галиковский з Порогів 3 зр. а тамошнє братєво церковне 2 зр. На руки редакції „Галичанина“ зложили: др. Ч. 20 кр., Лев. 50 кр., Рад. 10 кр., др. Діяманд 20 кр., Поляк для Русинів 1 зр., Прокій Греджол з Мильнич 17 зр. вібраних д. 7 грудня при посвяченю нового дому ради повітової в Лидачеві, о. Мудрик з Губич 1 зр., п. Вачинський потар з Калуща 5 зр., разом 25 зр. — Рада міська в Підгайнях 10 зр.; о. Орест Чехович з Боратина 22 зр. 40 кр. за купони; о. Леонтій Шефер з Бовнова 6 зр. за купони; о. Антій Яців з Шуткова 4 зр. 50 кр. від себе і парохиян. — Ое. Бурачинський з Кияждвора 1 зр.; о. Андр. Тимус з Гумписк 4 зр. 20 кр. за купони. Товариство позичкове в Хшанові 10 зр. На руки о. Черепашинського з Керниць зложили при нагоді виборів до ради повітової в Городку п. Незабитовський з Угерець 20 зр., староста Тхуржницький 1 зр., Вишневецький з Добрян 5 зр., др. Колішер 1 зр., Філіповський 1 зр., Копецький з Рогитна 1 зр., Копецький з Зелени 1 зр., Розвадовський з Долниці 1 зр., Станек з Вишеньки 1 зр., І. Кунце з Керниць 1 зр., Генр. Кунце 1 зр., Бизан з Волчух 1 зр., разом 35 зр.

— **Читальня в Тисьмениці** уряджує завтра 18 с. м. вечер на память 33 роковин смерти Шевченка.

— **Зі Станіслава** пишуть. Тутешнє товариство взаїмної помочи дяків узбирало доси 1600 зр. капіталу і має 250 членів; отже розвиває ся добре. Але дивно, що тільки третина веїх дяків зі станіславської єпархії належить до товариства; на добрий лад повинні веї належати до свого товариства. — На загальних зборах фонду вдів і сиріт по євьячениках змінено статут в тім на-

прямі, що датки євьячеників при надзвичайних випадках піднесено і що літа побираня запомог для сиріт обох полів підвиєшено. За минувший рік припаде на кожду голову вдови і сироти по 60 зр. запомоги. Сума се найвисша, яка платить ся в трех наших єпархиях. Капітал фонду виносить 116.000 зр. Відбуваючі ся тепер конверсії зменшають річний дохід фонду. — Крилонам підвиєшено платні в Ставіславові з 840 на 1400 зр., двом пралатам з 1050 і 1155 на 1600 зр., а архипресвитерови з 1260 на 1800 зр. кромі мешканя, котре тепер мають в натурі. Преосв. Єпископ має від падолиста 1891 р. 12.000 зр., але з того на податки всякого рода відтягають ему 2.600 зр.

— **Доповняючий вибір** одного члена Ради пов. в Новім Санчи з міста відбуде ся дня 15 марця.

— **Зміна властителей.** Маєток Судову Вишню, обіймаючий 1800 моргів землі, купив гр. Роман Дрогойовський, знавний промисловець, від др. Вазериана Вайгerta за 305.000 зр. У Судовій Вишні має поветати акційна фабрика хемічна.

— **3 салі судової.** В розправі судовій против Боратиновича, убійника своєї матери настала вчєра мала зміна внаслідок того, що трибунал мусів покликати нового вотапта рад. Нікіша. Розправу переведено отже на ново о стілько, о скілько було того потрібно до поінформованя нового вотапта; відчитано ще раз акт обжалованя і переслухано Боратиновича, котрий зізнавав так само як і перед тим. Ще в попередній розправі оповідав обжалований докладно, як убив матір і казав, що нїби то она вдарила его в лице а він тогди вхопив за сокиру і убив єї. Свідство виказало, що Боратинович був від малого хлопця лїнним, цєробою і длятого нігде не побув довго. Від падолиста 1891 р. мав він роботу у варєтатах земліничих і зарабляв красний грїш, але часто покидав роботу. — Свідок Йос. Гудец, чоловік старий, єтоляр при земліниці, розповідав, що мати Боратиновича жалувала ся перед ним, що син „лайдачить ся“ і що не дає їй нічого на своє удержанє; раз говорила: „Син зарабляє що дві неділі 14 зр., але щоби мені дав хоч 10 кр., то їй того не дасть“.

Боратинович, убивши матір і сховавши тіло під постіль та закривши куфром закликав похатника (гацделеса) Ротлендера продав ему дві подушки, плащ, єїдницьї, дві малі лямки а в додатку дав ще похатникови дві парасольки, „так за дурно“, — як казав похатник при розправі. Забавні були при розправі відновіди похатника. Він оповідав насамперед, що Боратинович сказав ему, що посєбуїї ринієдзу, бо musi manі zrobic rozgzeb“ Запитаний предсідателем трибуналу, чи Боратинович був тогди сумний, каже Ротлендер: „Bardzo ni wieli: jak kto umiralo w domu, to

бі ветун до найтієнішого круга родинного; а коли Бакер був вже близький того, щоби стати ся членом єї родини і законним участником єї щастя і богатства, то було би то хіба божевільєвом, покидати ся того всего лиш для того, щоби потайком украсти кількох невільників. Впрочім Іцко, що то все паговорив, дєсь від вчєра пропав і не показуєсь; видко, що ї сам зміркував, що помилив ся — а що-до зізнань мурина Цезара, навіть коли-б они мали якєсь значіне, то все то, що він знає, обмежаєсь лиш на підслухані деякі слова у муринів, що повтікали. Мусємо отже поки що держати ся того, що імовірно і розумне. Коли-ж ви по сім моїм представленю не маєте мені ще чого сказати, то поставлю вам послїднє головнє питанє.

Все то, що Гельмштедт знав о Бакері, знав лиш з другої руки — при тім же єго головнє жєрело, Заїфєрт, не було зовсім чисте і таке, на котре можна би спустити ся. Аж тепер, коли були зізнаня в користь убитого, і коли коронер розбирив спокійно веї обставини, розважив і він собі та перший раз прийшло ему то на гадку, чи він через ту задрість, яка в нїм наставала, не посудив несправедливо того чоловіка бодай що-до єго становища а посудив єго несправедливо тим радше, що то годило ся з єго бажаннями. — До того, що я сказав, не маю вже нічого запримітити, — сказав він — хіба лиш то, що коли моя гадка о убитім була дійстно хибна, то бодай мє, тим викликанє дїланє, походило з найліпшого наміреня.

Гельмштедт слухав єлів коронера з чим раз більшою увагою. — Я хотів би насамперед знати, яке тут мєє становище, заким що скажу — відповів він на то; — може мене ставлять перед суд за якусь провину, то я хотїв би то знати; мої зізнаня критикують і підозрівають і видко, що тут прокуратор і судия в одній особі.

— Ані ви не обжаловані, ані я не судия карний. Я яко коронер маю лиш право на підставі знайдених фактів і зложених зізнань доходити єлїду, котрим би можна пояснити тайність убийства і о то лиш розходить ся в єїм дїлі з вами.

— Можу лиш то сказати — відповів Гельмштедт по хвили — що кожде мєє слово було чистєю правдою, а коли-б тут був старий похатник, Іцко, то мїг би потвердити бодай одну часть моїх зізнань що-до характеру Бакера і того, чим він займав ся. Істория викраденя невільників, в котрій, після того, що розказував похатник, убитий грав головну ролю, кинула би певно також нове євітло на особу убитого ї на цілу справу.

— Може бути, а може й нї. Признаєте чєй, що коли хтєсь хоче лиш викрадати невільників, то не буде старати ся виробити со-

бі ветун до найтієнішого круга родинного; а коли Бакер був вже близький того, щоби стати ся членом єї родини і законним участником єї щастя і богатства, то було би то хіба божевільєвом, покидати ся того всего лиш для того, щоби потайком украсти кількох невільників. Впрочім Іцко, що то все паговорив, дєсь від вчєра пропав і не показуєсь; видко, що ї сам зміркував, що помилив ся — а що-до зізнань мурина Цезара, навіть коли-б они мали якєсь значіне, то все то, що він знає, обмежаєсь лиш на підслухані деякі слова у муринів, що повтікали. Мусємо отже поки що держати ся того, що імовірно і розумне. Коли-ж ви по сім моїм представленю не маєте мені ще чого сказати, то поставлю вам послїднє головнє питанє.

Все то, що Гельмштедт знав о Бакері, знав лиш з другої руки — при тім же єго головнє жєрело, Заїфєрт, не було зовсім чисте і таке, на котре можна би спустити ся. Аж тепер, коли були зізнаня в користь убитого, і коли коронер розбирив спокійно веї обставини, розважив і він собі та перший раз прийшло ему то на гадку, чи він через ту задрість, яка в нїм наставала, не посудив несправедливо того чоловіка бодай що-до єго становища а посудив єго несправедливо тим радше, що то годило ся з єго бажаннями. — До того, що я сказав, не маю вже нічого запримітити, — сказав він — хіба лиш то, що коли моя гадка о убитім була дійстно хибна, то бодай мє, тим викликанє дїланє, походило з найліпшого наміреня.

— Убитого — говорив коронер дальше — видїли, як він виїздив із коршми над рікою на кони, на котрім звичайно їздив. В ночі о одинайцятій годині видїли того самого коня, привязаного на тім місци, де стало ся убийство, і там стояв він привязаний аж до рана. Серед темної ночі потребував їздець бодай три години, щоби приїхати на то місце, коли їхав простою дорогою; може впрочім бути, що він приїхав пізнійше, як о девятій, але що убийство стало ся ще перед одинайцятю годиною, на то доказ, що злива сполокала кров з трави. Я згадую лиш длятого про веї ті обставини, щоби ви зрозуміли повну важність питаня, яке вам поставлю. Із зізнань кількох з вашої чєляди виходить, що ви о одинайцятій годині ще не спали, не лежали в постели, ви увійшли зараз по одинайцятій з надворку до хати, саме коли став дощ падати, і сказали, що опізнали ся, вертаючи домів. Але-ж серед такої пїтьми, яка була того вечера, не ходить преці ніхто без цїли на прохід і я тепер питаю вас, де ви були того вечера межі десятою а одинайцятю годиною?

Гельмштедт став на то блїдий як єтіна; він видивив ся на хвилю, як остовпїлий, на коронера, а відтак спустив очи в землю — всїлякі обставини так нараз зішшли ся разом, що дали причину до великого підозріня на него — насамперед перепалка з Бакером, яку він сам розпочав, а відтак і сам признав, що хотїв того чоловіка позбати ся із сїх сторїн; дальше пайдєна головка від палички коло

zawsze smutni" — впрочім — каже — як я з ним гандлював, то що я мав з ним говорити о его матери. — А чи ви не питали, на що она померла? — Handele nigdy nie pita. Дальше сказав він, що перший раз чує від председателя, що хтось умирає на віспу. — Коли купив річи, виніс їх і поставив в сінях, а сам заніс до сусідного краму лямки. Коли вернув, сиділа на річех сторожыха Шолдра і співала краковяки та не хотіла їх дати; він пішов тогди на поліцію. Сторожыха думала, що мати Боратиновича десь вийшла а він тим часом продав річи, і ддятого не хотіла їх дати. Аж коли похатник закликав поліцію, показало ся, що стало ся. — Боратинович, взявши 10 зр. від похатника, пішов зараз гуляти, запросив собі свого приятеля, заплатив 2 скланки пива і 2 пари ковбасок, звідси пішов обголити ся, відтак знов до шинку, де платив вина а наконець до дому розпусти, де вже вечером ляг спати. Тут его арештовано. — Сестра Боратиновича, Олена, заявила підчас розправи серед плачу, що не буде свідчити против брата. Сторожыха зізнала, що скоро лиш Олена прийшла того вечера до камениці, то заким ще вийшла до хати, сказала: Ах, він певно єї убив! — Шині розправа кінчить ся і мабуть ще перед полуднем западе вирок.

— **Добрий синон.** Лесьо С., син ярославского купця, забрав батькови 1000 зр. і поїхав до Америки разом з одною веселою — дівчиною. Та щож, коли рідний батько яяроїв синови веселі хвилі, зателеграфував до Брема, а тамошня поліція була така нечемна, що молоду пару увязнила і відіслала назад до Ярослава.

— **Огонь.** Дня 11 лютого повстав огонь в селі Розгадові коло Поморян і за пів години знищив 5 загород селянських з всіми припасами збіжжя. Щасте, що вітер ніс горючі сніпки на поля, бо инакше більша часть села, помимо великого ратунку зі сторони самих селин і міщан поморянських, була би пійшла з димом, бо того дня лютила ся страшна буря. Шкода цілком не обезпечена вносить около 2.500 зр.

— **Забави.** В Станіславові дня 1 марця вечерок з танцями в салі касина міщанського; уряджує Руска Весіда. Стрій народний або вечерковий. — В Бережанах дня 1 марця великий концерт і танці. Ветун 1 зр., длі родни 3 зр. Стрій звичайний вечерковий.

Всячина.

— **Небувала „відміна“** показує ся тепер на клініках в Мілянї, Павїї і Венеції. „Відминою“ називають у нас таких дітвий, що приходять на світ з якимсь невиданим каліцтвом,

а наконець і той здогад, що его не було дома саме в ту пору, коли стало ся убийство, а він ще й сам казав Еліотови, що его не було дома. Все то бігало ему по голові, хоч і було для него зовсім ясене, а рівночасно і не видів иншого виходу, як лиш або не відповідати на последнее питанє коронера і тим ще більше стягнути на себе підозрїне, або зрадити ся, що був в ночи в Оленинїй комнатї, і тим відразу скинути з себе всяке підозрїне.

— Ви, пане, — говорив коронер дальше — мусїли преці чогось виходити з дому і десь бути? Кажїть же!

Гельмштедт відразу рішив ся — яка би й не стрїтила его судьба, то годї ему пусити Олену в неславу, а коли ще в тїй хвили станув образ дівчини перед его очами, як то она в повній соромливости своєї любови на него споглядала, то чув в собі, що ніякими мугами не видобули би з него такого слова, котре би їй зробило яку прикрїсть.

— Менї видить ся — сказав він підоймивши голову свобідно в гору, — що я не буду всїлї відповідати на поставлене питанє, хоч і як легко мїг би я серед инших обставин доказати, що не знаю зовсім нічого о тїм убийствї, яке стало ся.

Коронер дивив ся ему через хвилю остро в очи. — Ви може не знаєте, які можуть бути з того наслідки, що не хочете відповідати на поставлене питанє?

— Я то знаю дуже добре — відповів Гельмштедт не спускаючи очий в долину, —

бо думають, що то „лихий—преч би ся казало“ — відмінїав здорову і красну дитину за погану калїку. А преці такі „відмини“ лучають ся в цілій природї, пе лиш межи людми але й межи звірятами та ростинами, лиш чоловікови годї знати, ддячого такі відмини приходять на світ. Бували вже близнята зрослі до себе, як н. пр. звістні сямські брата або ті двї сестри, Чешки, що то рік показували ся за гроші в Парижи і Берлинї; бували люди без рук, як н. пр. та молода Німкїня, що то недавно віддала ся в Лондонї, а котрій обручку при вінчаню заложено на палець від ноги; був чоловік без рук і без ніг, як той Москаль, котрого в сїмдесяти роках жінка возила по світї та показувала за гроші, а котрій умів так красно писати, що не один чоловік і здорово рукою так не напише (він писав пригуливши перо головою до плеча) — але такої відмини, як десятилітний Джованні (Іван) Лібра, ще не бувало. Хлопець той єсть впрочім зовсім здоровий і веселий та бігає як і другї, з лиця він дуже миленький і розумний та біда лиш, що мусить двигати на собі — свого братчика, котрий не має ані голови ані піг і рук, а котрий приріс до него саме в тїм місци, де лямка під грудьми. Той его братчик має серце і легки, але живить ся через свого брата і через него віддыхає. Батько і мати сего хлопця відмини єуть зовсім здорові люди і мали ще четверо зовсім здорових дітвий. Цїкаво, що стрій хлопчини, брат Вартоломїя Ліббри, батька малого відмини, єсть також відминою; він не має одної ноги, лиш замість неї кусень м'якого тіла, під лївим раменем має виросток, ніби качаче крило, а на правім рамени під шкірою руку, котру може доволї скорчити в кулак. Він ще 22-тїтним паробчаком пішов в світ та показував ся за гроші і зїздив цілу Малу Азию, Африку та Америку і призбирав собі красний грїш. То заохотило і его брата Вартоломїя, що він покинув господарство в Італїї, а пустив ся в світ з усмиреними дикими звірятами і заїхав до полудневої Америки, де ему уродив ся малий Івась. — Чи то впрочім все правда, не можемо сказати — повтаряємо лиш за иншими газетами.

— **Майно Ротшїльдів.** Виходяча в Кракові жидівска газета з польским заголовком „Sprawiedliwość“ а друкована по німецки подає таку звістку про майно Ротшїльдів: Майно всіх Ротшїльдів у Відни, в Парижи, Лондонї і Франкфуртї над Менем обчислаєть на 10 мільярдів франків (мільярд має тисяч мільонів, а франк значить більше-менше 50 кр. на наші гроші). В 1875 р. мали Ротшїлди лиш 5 мільярдів франків; отже їх майно за 19 лїт подвоїло ся. Славний економіст др. Рудольф Маер. в Карльсруге обчислив, що майно Ротшїльдів мо-

же кожних 15 лїт подвоювати ся, отже до 1965 р. зросло би на 300 мільярдів, а той капїтал дав би по 5 процент таку суму, що можна би нею виживити 37.120.000 душ, отже півпята раза тїлько душ, кїлько всіх жидів на світї. Згадана газета не хоче входити в то, кїлько така сума в одних руках шкодить або помагає жидам, лиш каже, що майно Ротшїльдів, котре складає ся з зелїзниць, копалень, всїляких підприємств промислових та міжнародних паперів державних, дає многим людям заробок. Цїкаво однакж послухати, що згадана газета каже про добродїйність Ротшїльдів париский Ротшїльд обмежає свою добродїйність Ротшїльдів, париский Ротшїльд обмежає свою добродїйність лиш на Париж і деякі жидівкї колонїї в Парижи, льондонський та деке нічого, франкфуртський розсилає грошеві датки по цілім світї, а віденьський обмежаєсь лиш на Відень — жидам в Галичинї, котрих єсть тут 800.000 душ, не дарував він ще ані разу хоч би 10 зр.!

Теплота в горїшнім воздухї. Ту незвичайну теплоту, яка була майже без перерви від 18 сїчня до 15 лютого пояснять нам бодай по части тї спостереження, які зробили два воздухоплавцї, Грос і Верзон, що дня 12 сїчня пустились були баллоном „Феніке“ в гору і підняли ся аж на 5015 метрів високо понад землю. На землі було тогди 6 степенів морозу. Зараз, скоро лиш стали піднимати ся в гору, здавалось їм, що они летять десь в піч, так робило ся відразу тепло. Коли підлетїли на 700 метрів в гору, то було там вже 10 степенів тепла. Теплота у воздухї підскочила отже за кілька хвил 16 степенів; найтеплїше було у висотї межи 200 а 300 метрів. З відси вже теплота зменшала ся чим дальше в гору, при 700 метрах було вже лиш 10 степенів тепла, а у висотї 5000 метрів над землю було вже 15 степенів морозу.

але хоч би мене й підозрївано о убийство, то мушу відмовити всякої відповідї на питанє, де я був під ту пору. Менї видить ся, що то не трудно подумати собі такі обставини, що навіть найневинїйшого чоловіка можуть змушувати до мовчаня.

— Ну, признаю ся вам отверто — сказав на то коронер розпирючиєсь поволи — що не можу уявити собі таких обставин там, де розходить ся о горло. Зібравши всі факти разом і то, що ви тепер не хочете менї відповісти на моє питанє, пе можу инакше зробити, як лиш поставити вас перед великий суд, а маю обовязок казати вас поки що арештувати, коли ви не надумаєтесь і не схочете оправдатись.

Гельмштедт збїлд на хвилю, але відтак склонив ся і сказав спокїйно: „Робїть, як вам наказує ваш обовязок; я маю надїю, що незадовго покаже ся ціла безосновність мого обжалованя“.

— Бріяї, поведїть сего джентельмена поки що до горїшної комнати, зараз коло тої, де лежить убитий — кликнув коронер на одного з урядників — нинї вечером поведете его до міста до окружної вязниці.

Гельмштедт і словом не відозвав ся, лиш пішов бїчними дверми за урядником а поза ним понеслась голосна розмова і крики серед публики, котра доси мусїла мовчати.

(Дальше буде).

же кожних 15 лїт подвоювати ся, отже до 1965 р. зросло би на 300 мільярдів, а той капїтал дав би по 5 процент таку суму, що можна би нею виживити 37.120.000 душ, отже півпята раза тїлько душ, кїлько всіх жидів на світї. Згадана газета не хоче входити в то, кїлько така сума в одних руках шкодить або помагає жидам, лиш каже, що майно Ротшїльдів, котре складає ся з зелїзниць, копалень, всїляких підприємств промислових та міжнародних паперів державних, дає многим людям заробок. Цїкаво однакж послухати, що згадана газета каже про добродїйність Ротшїльдів париский Ротшїльд обмежає свою добродїйність Ротшїльдів, париский Ротшїльд обмежає свою добродїйність лиш на Париж і деякі жидівкї колонїї в Парижи, льондонський та деке нічого, франкфуртський розсилає грошеві датки по цілім світї, а віденьський обмежаєсь лиш на Відень — жидам в Галичинї, котрих єсть тут 800.000 душ, не дарував він ще ані разу хоч би 10 зр.!

Теплота в горїшнім воздухї. Ту незвичайну теплоту, яка була майже без перерви від 18 сїчня до 15 лютого пояснять нам бодай по части тї спостереження, які зробили два воздухоплавцї, Грос і Верзон, що дня 12 сїчня пустились були баллоном „Феніке“ в гору і підняли ся аж на 5015 метрів високо понад землю. На землі було тогди 6 степенів морозу. Зараз, скоро лиш стали піднимати ся в гору, здавалось їм, що они летять десь в піч, так робило ся відразу тепло. Коли підлетїли на 700 метрів в гору, то було там вже 10 степенів тепла. Теплота у воздухї підскочила отже за кілька хвил 16 степенів; найтеплїше було у висотї межи 200 а 300 метрів. З відси вже теплота зменшала ся чим дальше в гору, при 700 метрах було вже лиш 10 степенів тепла, а у висотї 5000 метрів над землю було вже 15 степенів морозу.

Господарство промисл і торговля

Львів 19 лютого: пшениця 6:30 до 7:30; жито 5:25 до 5:75; ячмінь броварний 6:— до 6:50; ячмінь пашний 4:75 до 5:25; овес 5:30 до 6:—; ріпак 11:25 до 12:—; горох 6:— до 13:—; вика 6:— до 7:50; насїне льняне — до —; сїмя — до —; бїб — до —; бобик 5:— до 5:60; гречка 7:— до 7:55; конюшина червона 65:— до 80:—; біла 60:— до 80:—; шведска 65:— до 78:—; кмен — до —; аниж — до —; кукурудза стара 6:— до 6:10; нова 4:90 до 5:—; хміль — до —; спіритус — до —

ТЕЛЕГРАМИ.

Відень 17 лютого. Приїхав тут вчера вечером міністер Векерле.

Париж 17 лютого. Анархїет Ганрі признав ся, що хотїв первїстно кинути бомбу в великім театрі, але не дістав там місця. Полїция думає, що Ганрі має спільників, до котрих належать також арештованї недавно Бернар і Реклі, та виновники замахів в комісарїятї при ул. de bonnsenfant і в реставрації Верїого.

Кїль 17 лютого. На новім пароходї панцирнім „Бранденбург“ настала експлозия пари, внаслідок чого погибло 40 людей, а 9 єсть покалічених.

Рух поїздів зелїзничих

важний від 1 червня 1893, після львівск. год.

В і д х о д я т ь д о

	Поспїш-ний		О с о б о в и й			
Кракова	3 01	10 41	5 26	11 11	7 36	—
Підволичиск	6 44	3 20	10 16	11 11	—	—
Підвол. Підзам.	6 54	3 32	10 40	11 33	—	—
Черновець	6 36	—	10 36	3 31	10 56	—
Стрия	—	—	10 26	7 21	3 41	8 01
Белзця	—	—	9 56	7 21	—	—

За редакцію відповідає Адам Креховецький.

Г. Найдлінгер

Зінгера оригінальні машини до шиття єуть взірцеві що-до конструкції, найлекші до роботи, шиють дуже гарно, з найбільшою точністю всяку матерію і всякою ниткою; заосмотрені єуть найдоскональшими прирядами, а неперевисшими єуть що-до тривкості і своєї здатності; тому то найрадше і найбільше уживають тих машин

до ужитку домашнього і промислового.

Найновіший винахід Зінгера і Сп. то високораменна т. зв.

Вібратині Шутле машина до шиття

показалась, так як і всі дотеперішні вироби тої фабрики, дуже практичною. Она визначаєть так само легкостію в орудуваню нею і гарним виглядом. Оригінальна Зінгерова машина до шиття то найціннійший приряд в домашнім господарстві.

Львів ринок 9.

Філія: Чернівці уліця Паньська 18.

5

Бюро оголошень і дневників

приймає

ОГОЛОШЕННЯ

до всіх дневників
по цінах оригінальних.

До

Народної Часописи, Газети Львівської і „Przegląd-y“

може лише се бюро анонси приймати.

5 до 10 зр. денно

певного зарібку без капіталу і різика даю кождому, хто відійме са розводжки законно дозволенх льосів і державних паперів. Зголошеви під цифрою: „Lose“ a. d. Annon-Exped. I. Danneberg, Wien I. Wollzeile 19. 17

С. Кельсен у Відни

поручає

Кльосети з перепливом води і без того. — Рури кльосетові. — Каналові насади з патентовим замкненем. — Збірники на воду. — Комплетні урядження купелеві. — Вентілятори. — Прибори до водотягів, як також рури лянні і ковачі. — Помпи, фонтани і всякі арматури.

Заступники для Галичини і Буковини

Львів в ГАМЕЛЬ і ФАЙГЕЛЬ Коперніка 21.

На заждане виспшає ся катальогіи.

ВІДЕНЬСКА ФАБРИКА АМАЛІІ

поручає

найновіше патентоване начинє кухонне з вні гальванічно нікльоване, у внутрі повлечене чистою і дуже тревалою емалією.

До набутя у Івана Шумана у Львові

площа Бернардинська і у всіх більших торговлях заліза.

Поручає ся

Торговлю вин ЛЮДВИКА ШТАДТМІЛЛЬЕРА у Львові